

בית נאמן

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עזריאל 43 ב"ב.

בשעה 20:00

מוצ"ש פרשת נח, ה' בחשוון תשפ"ג

נושאי השיעור:

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או ב'קול נאמן':
079-9-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

- א. חלוקת הפסקות בפרשת בראשית. ב. הכל נמצא בתורה. ג. הספרדים שינו בקיץ מ"ברך עלינו" ל"ברכנו" מה הטעם? ד. מתי מתחילים לומר "ברך עלינו"? ומנהג אי ג'רבא בזה. ה. העונשים בעוון אכילת אדם וחיה מעץ הדעת. ו. מאות דתות עתיקות מעידות על ימי המבול. ז. שידעו כולם שעם ישראל לא חי בדרך הטבע! ח. מתוך כמעט ייאוש צומחת גאולה. ט. הלכות אמירת "ברך עלינו" - הטועה או מסתפק אם אמר. י. "תוספת שבת". יא. פירושו: "ספק חשיכה ספק אינה חשיכה". יב. לעשר בע"ש בין השמשות פירות שנלקחו מהשוק. יג. אם אומרים היום "רוב עמי הארץ מעשרין הם". יד. לומר לגוי ע"ש בין השמשות להדליק נר. טו. אם צריך לכבות החשמל קודם שמדליק נר שבת. טז. להתפלל מנחה אחר שקיבל שבת ביחיד. יז. בפתק קטן אתה מחזק את התורה והמצוות.

חלוקת הפסקות בפרשת בראשית

א. חזק וברוך [לר' עמנואל פרטוש ואחיו ר' יהונתן פרטוש יצ"ו על הפיוט "פרח וירבה"]. בשבוע הבא נזכה בע"ה לישועות גדולות ותשיר יותר ויותר. ובשבוע הבא השיעור לא בשעה תשע, אלא בשמונה, כי יש לנו שיעור חורף. ויש לי סימן יפה - חורף מתחיל בחי"ת, ושמונה זה ח', וגם חשון מתחיל בחי"ת... כולם באות חי"ת, זה בסדר גמור... דיברנו שבוע שעבר על חלוקת הפסקות בפרשת בראשית (עיין בעלון הקודם אות כ"ה), וחשבתי שהמנהג הזה לחלק שהכהן קורא יום אחד, והלוי קורא יום שני, והשלישי קורא יום שלישי וכו', זה מנהג בודד, אולי נמצא באיזו פינה. והנה ראיתי שזה מנהג של כמה וכמה מקומות. ראשון בקדש, הרב בן ציון אבא שאול ככה נהג. מי שמע את זה? הביאו לי ספר "אור ההלכה" (ח"ג עמ' רצ"א) לרב בן ציון אבא שאול בן רבי אליהו, זה הנכד שלו (רבי אליהו זה הבן, נפטר לא מזמן בעונות), כותב ככה: מרן אצמו"ר (זה מה אצמו"ר? אדוני זקני מורי ורבי) אור לציון נהג בשבת בראשית לקרוא לעולה הראשון פרשת יום אחד, לעולה השני פרשת יום שני, עד שלעולה הששי קרא פרשת יום הששי ויום השבת. (כלומר עד "אשר ברא אלקים לעשות" - בראשית ב' ג'), והעולה השביעי עולה לקריאת "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" (שם פסוק ד') עד סוף פרשת בראשית. ע"כ. והוא כותב (שם בהערה) מה הטעם, כי ככה אין מפסיקים בעליה בין "אלה תולדות השמים" עד אחרי שנולד נח כדי שלא להפסיק באמצע המאורעות שרובם בסגנון של חטא, וירידה אחר ירידה עד הפסוק האחרון של הפרשה - "ונח מצא חן בעיני ה'" (שם ו' ח').

"הפוך בה והפוך בה דכולא בה"

ב. ולכאורה זה לא בסגנון של חטא, כי יש שם כמה דברים טובים. בפרק ב' (פסוק ט') כתוב "ויצמח ה' אלקים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל", פעם מצאו בתוך הפסוקים עם מכשיר מיוחד כמה דברים על ידי דילוגי אותיות, וכאן גילו משהו מדהים! מצאו שבפרשה השניה של בראשית בין "אלה תולדות" עד

1. כשגילו את זה השתגעו בני אדם. יש ספר שכתב פרופסור אחד בשם 'דורון ויצטום' והוא תלמידו של הפרופסור אליהו ריפס. אליהו ריפס מצא את שמו בתורה בפסוק: "ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר" (שמות כ"ד). אם תהפוך את הספיר תמצא ריפס. והאות ה"א זה חמש אותיות, ובאליהו יש חמש אותיות - אליהו ריפס. פעם שמעתי הרצאה שלו. אמרו שהיו לו תלמידים באוניברסיטה שהיו רשעים גמורים, וכדי להכעיס ולהרגיז אותו, צילמו בלוח שם חזיר. משוגעים ומטורפים. אבל הוא קיבל את זה בסבלנות. והנה הרבה אנשים הלכו אחריו, פרופסורים שגילו דברים נחמדים מאד. אז ויצטום כתב ספר 'המימד הנוסף' על הדברים האלה [ושם (עמ' 25) מופיע הרמז על האילנות]. הראשון שכתב את זה [למצוא בדילוגי אותיות], זה רבנו בחיי, אמר בפרשת בראשית אתה מוצא את מולד התורה - בהר"ד. אם תדלג כל פעם ארבעים ושתיים אותיות. הבי"ת של 'בראשית', הה"א של 'ובה', הרי"ש של 'ויאמר', והדל"ת של 'ויבדל'. הוא כתב את זה בפירושו על התורה (בראשית א' ב'), ואנחנו

"ויקרא האדם שמות" יש שם כל מיני פירות וירקות שהיו נזירים מאד, והם נמצאים שם בדילוגים של אות מכאן ואות מכאן, זה משהו. לכן אין שם דברים רעים? אבל ככה נהג הרב בן ציון אבא שאול, וככה נהגו בצפת לפי עדות הרב ויקרא אברהם (קונטרס מקום שנהגו מנהגי שמחת תורה אות ח'), וככה מביא רבי חיים פלאגי בספרו (מועד לכל חי סי' כ"ה אות מ"ו) שככה נהגו (ע"ש). ויותר מזה, גם בג'רבא יש שנהגו ככה, יש ספר "למען ידעו דורותיכם", והוא מביא שם כמה רבנים שנהגו ככה. לכן זה לא מוזר, אבל לחדש מנהג במקום שלא נהגו לא כדאי. כי לא נהגו ככה רק במקומות בודדים. רק אלה שנהגו ימשיכו לנהוג.

אם מפסיקים ב- "ואיננו כי לקח אותנו אלקים"

ג. והוא (בספר אור הלכה) מביא גם כן שמה שמפסיקים בחנוך - ואיננו כי לקח אותנו אלקים" (בראשית ה' כ"ד) זה לא טוב, מסכן חנוך היה. אמר, אם תפרש "לקח אותנו אלקים" שהוא מת, אז לא להפסיק כאן. אבל אם נאמר שהוא עלה ונעשה מלאך (עיין בתוס' בימות דף ט"ז ע"ב ד"ה פסוק), אם כן מה הבעיה? הלוואי כולנו נהיה מלאכים וגמרנו... אבל גם לפי מאן דאמר ש"לקח אותנו" הכוונה שהמית אותו, הרי הוא חי שלוש מאות ששים וחמש שנה. תביא לנו היום מי שחי שלוש שלוש מאות ששים וחמש. מה רע בזה?!... נכון שלפי הזמן אז זה נחשב שהוא מת בקיצור שנים (אם היו עושים מודעה על פטירתו. היו כותבים: צדיק אבד בגיל צעיר, בקיצור שנים...), אבל מה שעשה האדם בחיים שלו זה מה שחשוב. אם עשה הרבה או עשה מעט - העיקר שלא בזבז את זמנו. לכן אין בזה שום דבר. אבל בלאו הכי אנחנו לא מפסיקים שם [עיין בחומש "איש מצליח"] אלא ממשיכים עוד.

- בני אדם קטנים, מגלים דבר אחד או שנים.
2. יש גם ש"הנחש היה ערום" (בראשית ג' א'). אבל מה נעשה לו? וכי רק נחש אחד בזמנו? הרבה נחשים יש היום, צריכים להתפלל שהנחשים האלה יפסיקו לעקוץ אותנו... לכן נקרא את התורה ואת הפסוקים.
3. ויש כאלה שלא בזבזו זמנם, כמו הרב עובדיה ע"ה שכל רגע ורגע היה חשוב בעיניו. והוא גם ידע לתת רגעים רבים שלו בשביל הציבור, לחבב את התורה על לומדיה.
4. ועוד דבר הביא שם, שהוא שמע מהרב רבי יוסף הכהן ששמע מהרב אור לציון לפני כחמשים שנה בעניין קריאת תיבות הנקודות בחטף פתח, שבדרך כלל קריאתם כמו שזוא, לבד מהמקומות שהוא ניקוד של אות אחת משתי אותיות שוות הסמוכות זו לזו כמו הפסוק (שמות ט"ו, ג') "צללו כעופרת". [ע"כ]. ואני לא מבין את זה, האם ניקוד חטף פתח יקראו אותו בשווא? אין דבר כזה. "עקב" מי שהוא יקרא "עקב"? "אָהֲרֹן" מישהו יקרא "אָהֲרֹן"? לא, נקרא את זה בשווא פתח. הכלל הוא לא ככה. אלא כאשר יש מלה שיש בה שתי אותיות דומות - ה"א ה"א, או ל"מ ד"ל מ"ד וכדו' והאות הראשונה בשווא, אז קוראים את זה בשווא פתח. כמו: צ'ללו כעופרת'. פעם היה שוטה אחד שאמר לי: מה שפוסקים בוועד הלשון ככה צריך לעשות! ועד הלשון זה 'ועד עיוות הלשון'... (והם בעצמם כותבים שהמבטא כיום של הצד"מ משובש. ובני עדות המזרח מבטאים צד"מ כמו סמך' עבה יותר.

יצוב גרפי: האל 050-2738858

לרפואת הילד אוריאל בן מוריה בתוך שאר חולי ישראל. נא העתירו לרפואתו השלמה בקרוב

לע"נ אבי הישיבה הרה"צ רבי בנימין הכהן בן מברכה זצ"ל.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	17:25	18:04
ת"א:	17:24	18:01
חיפה:	17:25	17:59
ב"ש:	17:26	18:02

מדוע בקיץ הספרדים משנים מ"ברך עלינו" ל"ברכנו"

ד. השבוע הזה מתחילים לומר ברך עלינו ביום הבחירות - ביום שבעה בחשון. שבעה בחשון זה יום הבחירות, הם לא התכוונו על שבעה בחשון, אלא הם התכוונו על החשבון 'באידיש'... - נובמבר וכדו', אבל משמים עשו את זה ליום הבחירות, בשבעה בחשון מתחילים לומר "ותן טל ומטר לברכה". **אצל האשכנזים כל השנה אומרים אותו נוסח, רק מוסיפים "ותן טל ומטר לברכה". בקיץ אומרים "ותן ברכה", ובחורף אומרים "ותן טל ומטר לברכה"**.⁴⁵ ואילו הספרדים נוהגים לשנות את הנוסח לגמרי, בקיץ אומרים "ברכנו" ובחורף אומרים "ברך עלינו". והפרי חדש אמר (סי' ק"א) אף על פי שפשט הגמרא משמע כמו האשכנזים⁴⁶, שאותו נוסח אומרים

וזה הנכון. עיין בספר קובץ מאמרים ח"ב עמ' רפ"א-רצ"ז. [ומי עושה כן]. אז מה אתה לומד מהם? אתה שוטף מוחלט שהולך אחריהם? הלא החבל אחר הדלי?! לא. אנחנו קיבלנו מדורי דורות לומר "צללו כעופרת". ומה המקור הראשון לזה? מצאתי בסידור של רבי שבתאי סופר (יש לו עוד שם - פרימיסלא, זה שם העיר שלו. הם כתובים אותה 'פרעמיסלא') בפסוק צללו כעופרת אומר: כתב הגאון מהרש"ל (זה רבי שלמה לוריא שהיה דור אחד לפניו) שמצא בסידורי אספמיא שכאשר יש שתי אותיות דומות קוראים אותם כמו שווא פתח. לכן אומרים 'צללו'. אז איך תחלוק על זה?! הכלל הוא לא כשיש 'שווא פתח' קוראים אותו בשווא, לא ככה, אם הוא בשווא פתח כן קוראים אותו, אבל כאשר יש שתי אותיות דומות והראשונה בשווא, קוראים את זה כשווא פתח. [ובאמת] רוב העולם אומרים 'הללו'. ולמה הם קוראים ככה? הרי הלמ"ד בשווא? והנה יש לנו בת"ך קורן הלמ"ד של 'הללו' ו'הללויה' בשווא פתח. אז לפעמים המסורות נמסרות לא בדיוק, וצריך לתקן את זה.

5. היה פעם מישהו שרצה לבקש ברכה מהסטיילפר - הרב יעקב ישראל קנייבסקי. אבל הוא לא היה שומע טוב, והיה יום שבת והוא לא היה יכול לכתוב לו. אז מה הוא עשה? שלף דף שם מבית הכנסת (כתוב שם "ותן ברכה" בקיץ, "ותן טל ומטר לברכה" בחורף), שכתוב בו "ותן ברכה" והראה לו - "תן ברוכה"... אמר לו: 'ברוכה והצלוחה'...

6. אנחנו מחפשים אמת, לא מחפשים עקשנות. פעם כתבתי (עיין בסנסן לאיר עמ' תמ"ה) שהמנהג הזה ששמים את הספר תורה בתוך התיק שלו זה מנהג חדש אצל הספרדים, האשכנזים נוהגים בלי תיק [זה המנהג המקורי]. אז כתב לי חכם אחד מירושלים: אתה תאמר ככה?! הרי אביך כל הזמן מקיים את מנהגי הספרדים, ואתה מקיים את מנהגי האשכנזים?! אמרת לו: אני לא מקיים מנהג של אף אחד, אם זו אמת - זו אמת. הראיתי לו שאבא כתב שפשט הגמרא משמע בלי תיק. ולמה הספרדים עושים תיק? בגלל שלפעמים נודדים מעיר לעיר, והספר תורה עלול ליפול, אבל כשהוא נמצא בתיק שלו, זו אחרת, הוא שמור יותר. והראיתי לו את זה בשו"ת איש מצליח חלק א' חלק יורה דעה סימן ל"ד בסופו. והאדמו"ר מצישינוב כתב לאבא (שם סי' ל"ג) את ס' שבזה הוא מבין את הרמב"ם שכתב (פ"א מההלכות תפלה ה"ג) "וכשמעמידים התיבה שיש בה ספר תורה", הוא לא הבין מה זה התיבה שיש בה ספר תורה? אבל לפי מה שראיה אצל אחינו הבוכרים (הוא לא אמר עולי בוכרה, כי הוא נמצא בחוץ לארץ) שיש להם ספר תורה מונח בתוך תיק, אז זה מה שכתב הרמב"ם 'התיבה שיש בה ספר תורה', זה התיק. לחפש עקשנות - אני שונא עקשנות. אם המנהג שלנו הוא הנכון והמקורי - טוב, בסדר. ואם המנהג שלנו לא מקורי, והייתה לו סיבה - אין הכי נמי. וכי אנחנו נילחם על דעות של שטות? אסור להילחם בתו! אדם צריך לדעת ולהסביר ולהבין. **אם אני מוכיח שע"ז זו ע"ז וח"ה זו ח"ה, זה לא בגלל שאבותי בטאו ככה, אלא מפני שזאת אמת.** וככה הוכח, ככה מפורש בגמרא ובראשונים כולם (עיין בספר קובץ מאמרים ח"ב בקונטרס מבטא האותיות ובשו"ת בית נאמן ח"ב חלק עניינים שונים סי' ג' עמ' תקל"ג). ואם אני אומר שהמבטא של האשכנזים כב"ת רפויה זה אמת - זה גם כן אמת. הספרדים לא בטאו ב"ת רפויה, כולם אמרו ב"ת דגושה, עד שהיו לועגים להם (האשכנזים יודעים ללעוג, אנחנו לא יודעים ללעוג...). אמרו: 'הבבלים אוכלים לָפֶן בתל אביב שיש בו שבעים זבובים...' מהזאת תביישו הספרדים, התחילו לבטא ב"ת רפויה. אבל לא בגלל זה מבטאים ככה, אלא שכתוב במפורש בראשונים שיש ב"ת רפויה. כתוב בספר יצירה (פ"ד משנה ב') שהב"ת יש לה שני מבטאים - יש ב"ת דגושה ויש ב"ת רפויה. והיה הרב סלמן מוצפי ע"ה שהיה שומר על מנהגי העירקים בכח (לעיראקים יש להם בחטון עצמי, אחד אמר לי השבוע: 'אני עיראקי תקיף!', התחלתי לרעוד... תקיף או לא תקיף מה זה מעניין אותי?! תקיף ואור מקיף...), והוא ויכח מבטא ב"ת רפויה. ככה מעיד ר' משה חבושה, אמר לי בעיראק כולם אמרו ב"ת דגושה, וכשבר' סלמן ז"ל לארץ שמע שאומרים ב"ת (רפויה) ואמר שזה נכון. ויש הכותות לה בגמרא, כתוב בעירובין (דף י"ג ע"ב) 'מרי כירי תפלא'. מה זה תפלא? רש"י אומר שהכוונה לה בטבלה. מה היה? הייתה אשה אחת שלא הייתה יודעת לבטא, ואמרה 'תפלא'. למה אמרה ככה? כי הב"ת רפויה בטבלה, אז היא חשבה אותה פ"ה, אז היא אמרה 'תפלא'. אז מכאן משמע ככה. ויש עוד הרבה הוכחות.

יש את הרשב"ץ שהוא אחד מהראשונים (מאחרוני הראשונים) שאמר (ס' מגן אבות ח"ג דף ג"ד ע"ב) שהביטוי הזה של ב"ת רפויה הוא טעות. למה טעות? כי הגמרא אומרת (ברכות דף ט"ז ע"ב) שצריך להבדיל בע"ש בשרך בין הב"ת לב"ת, אז בשלמא אם נאמר 'עשב' בב"ת דגושה, אז מובן למה 'עשב בשרך' צריך להפריד לבניהם. אבל אם אתה אומר 'עשב' בב"ת רפויה, מה הבעיה בזה? אבל במחילת כבודו זו לא ראייה בכלל, כי הגמרא גם אמרה שצריך להבדיל בין 'הכנף פתיל', סלקא דעתך שמישהו אומר כנף? אין אף אחד שאומר הכנף, (הגרי"א חשב עיניו בפירושו לתיקוני זוהר דף ל"ח ע"ב) שהספרדים אומרים 'הכנף', אבל הספרדים לא אומרים ככה, כולם אומרים הכנף כפ"ה רפויה, ואפילו הכי הגמרא אומרת שצריך להבדיל, אז גם 'עשב בשרך' אותו דבר, מתוך המהירות אתה עלול לבלוע את הב"ת הרפויה ואת הב"ת הדגושה ביחד. אבל ב"ת זו ב"ת וב"ת זו ב"ת. צריכים לקבל את האמת ממי שאמרה. הרמב"ם לימד אותנו שאת

בקיץ ובחורף, בכל זאת אבותינו הספרדים עשו בקיץ נוסח ובחורף נוסח. למה? כי אם אתה אומר תמיד אותו נוסח, ואתה מוסיף בחורף "ותן טל ומטר לברכה" אתה עלול להתבלבל ולשכוח. והביא ראייה מהגמרא שאמרה (על דבר כיוצא בזה) "אתי לאטרוד" (ברכות דף כ"ט ע"א). הטור כתב (סי' ק"י) שמלשון המשנה "ושואלים הגשמים בברכת השנים", משמע שזה אותו נוסח, רק בימי החורף שואלים גשמים, ולא כמו הספרדים שעושים שתי ברכות שונות. אבל אפילו הכי הפרי חדש אומר שבמקרים כאלה הגמרא אומרת "אתי לאטרוד" - יבוא אדם להתבלבל. אתה מתחיל אותו נוסח, פתאום האדם יתבלבל, אמרתי "ותן טל ומטר" או לא אמרתי? לכן תקנו הספרדים מדורי דורות לומר שתי נוסחאות שונות. (והאשכנזים, אם יש עיצירת גשמים אומרים נוסח - "וענו בורא עולם במידת הרחמים", ושם יש כמה מלים שלקוחים מברך עלינו של הספרדים).

מתי מתחילים לומר "ברך עלינו"?

ה. ומתי מתחילים לומר ברך עלינו? בארץ ישראל בשבעה בחשון, ובחוץ לארץ בתאריך מסוים - ששים יום אחרי התקופה (תענית דף י' ע"א). אנחנו עושים תקופה, כאן בארץ השכיחו אותה לגמרי. אבל עושים תקופה וזה בתאריך מסוים בלועזית. פעם בא הרב יהושע אברמוביץ (מהגיטו) ואמר לי אני לא מבין למה התאריך הזה הולך בלועזית? אמרתי לו: מפני שהתאריך הזה הולך לפי שנות החמה, ושנות החמה הם לא בתאריכים שלנו, הם לפי התאריכים בלועזית. (וגם ברכת החמה הולכת לפי חשבון החמה - שנות החמה). אז עושים את זה בארבעה בדצמבר. פעם היו עושים בשלושה בדצמבר, ואחר כך במשך מאה שנה התקדמו יום אחד. אבל התאריך שבארץ ישראל - שבעה בחשון - הוא לא משתנה. זה תאריך בעברית.

מדוע בג'ר'בא נהגו בזה כארץ ישראל?

ו. והיו שואלים למה גם בג'ר'בא נוהגים ככה? פעם לפני מאתיים שנה בא חכם מרוקאי לג'ר'בא - רבי מסעוד ר'אח (איך קוראים את זה? אולי רואח? אני לא יודע). והוא בא לג'ר'באים שם, והם תמימים כאלה, אמר להם: למה אתם עושים כמו ארץ ישראל? בכל העולם עושים ששים יום אחר התקופה, ואתם עושים בשבעה בחשון? אמרו לו: כי ג'ר'בא זו פרודור של ארץ ישראל. אמר להם: אתם משוגעים! ג'ר'בא זו פרודור של ארץ ישראל?! מה הטידוף הזה?! אמרו לו: תשאל את הרבנים שלנו. הלך לרבנים - ואחד מהם היה רבי שאול הכהן ראש חכמי ג'ר'בא בזמנו - ואמר להם: תגידו לי, אתם מלמדים את ההמון הנבער מדעת שטויות כאלה? אמר לו: מה לימדנו אותם? אמר להם: אמרו לי שג'ר'בא זו פרודור של ארץ ישראל. אמרו לו: לא, זה לא שקר, יש לזה מקור בגמרא! הוא התפלא: בגמרא?! איפה הגמרא הזאת? אמרו לו: זו גמרא בגיטין (דף ח' ע"א) - רבי יהודה אומר כל האיים שנמצאים מול הים התיכון דינם כמו ארץ ישראל. והביא לזה פסוק - "וגבול ים והיה לכם הים הגדול וגבול" (במדבר ל"ד, ו'). מה זה וגבול? "וגבול ים והיה לכם הים הגדול" - הים הגדול (הים התיכון) זה הגבול המערבי של ארץ ישראל, מה זה [מה שהוסיף] "וגבול"? אם תאמר "הגדול לגבול" [ינחא], אבל לא, [אמר] "וגבול", אלא אמר שגם מה שבתוך הים, אם זה מול ארץ ישראל הוא נחשב כמו ארץ ישראל.

אורה כארץ ישראל

ז. אבל ההלכה לא כדעת רבי יהודה, רק רבי יהודה אומר את זה. אבל הסכרא במה שאנחנו שואלים כבר בשבעה בחשון בג'ר'בא, זה בגלל שמזג האוויר שם כמו ארץ ישראל בדיוק. הרבה יתירים שבאו לג'ר'בא (לפני מאה שנה ויותר) אמרו: כאן ממש זה כמו הנגב של ארץ ישראל, ולכן הם עושים ככה. ויותר מזה, מצאו בכתבי הגאונים (זה מובא בספר המועדים בהלכה עמ' קנ"א) שיש מקומות באפריקי ששואלים את הגשמים ב' בחשון, כי מזג האוויר שלהם כמו ארץ ישראל. לכן מה כל הרעש שאתה עושה? אנחנו עושים כמו ארץ ישראל. ואדרבא, היו שמחים בזה (הרב מרדכי אליהו ע"ה היה אומר שאי ג'ר'בא נקראת כך, כי אי זה ראשי תיבות ארץ ישראל), אז עושים כמו ארץ ישראל.

האמת תקבל אפילו מגוי להבדיל, (רבי חיים מבריסק אומר כשאתה מסביר דבר, איך תדע שהסברת יפה? אם הגוי מבין אותך - סימן שהדבר נכון. זהו. סברא ישרה היא שאפשר להסביר אותה אפילו לגוי), וקל וחומר לאשכנזים... הם שמרו על הב"ת הרפויה. וכי אנחנו שמרנו על הכל וחסר לנו רק הב"ת? יש לנו עוד דבר שלא שמרנו - הת"ו הרפויה. הם עושים אותה כמו סמ"ך, וזה לא בדיוק, ואנחנו עושים אותה תי"ו. וזה גם לא ככה, אלא תי"ו רפויה היא באמצע, בין הת"ו ובין הסמ"ך. ואותו דבר דל"ת רפויה, בין הדל"ת ובין הו"ו. צריך ללמוד את זה. לכן אין שום ראייה מזה. צריך לבטא כמו שצריך. ללמוד ללמוד וללמוד. גייע הזמן שבכל בתי הספר ילמדו ב"ת דגושה וב"ת רפויה, גימ"ל דגושה וגימ"ל רפויה, דל"ת דגושה ודל"ת רפויה (שמים את הלשון בין הישנים ומבטאים דל"ת, והיא נשמעת כמו ז"ן באמצע, בין דל"ת ובין ז"ן, צריכים ללמוד את זה).

7. סבא היה אומר שבחוץ לארץ היה להם כלל א' ב' ג' ד' - אומרים בורך ג' צמבר, והיום אומרים בארבעה לדצמבר או חמשה לדצמבר.

בית החוראה כסא רחמים
שע"י בדרך סיסטם ערדן
מנהל מלחמה בל נשא אלמנה
02-5353-383
www.yhr.org.il

ממונות רבית
24
24
מזל ביאמה

דברי תורה בעלון זה מוקדשים לעילוי נשמת

רבי כמימס בן סתרונה מערבי בר סופר ואשתו מינה שאשיה יסמינה בת מרימה

ת.נ.צ.ב.ה. אמן

דברי תורה בעלון זה יעמדו לרפואת

הילד אוריאל בן מוריה בתוך שאר חולי ישראל

מצליח ה"ו בן כמסאנה שושנה בתושח"י

ידיד המוסדות הרב שר שלום ה"ו בן מז"אנה

נא להעתיק בתפילה לרפואתם השלמה בקרוב

"אל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרוגך, בעצב תלדי בנים"

ח. לכן לא לזלזל במנהגים. הנה המנהג הזה שקוראים בפרשת בראשית עד "אשר ברא אלקים לעשות" וכל אחד קורא יומו, חשבנו שזו טעות, אבל אמרתי להם לא לשנות, כרגע לא יודעים את המקור, ונדע. אחר כך הראו לי אותו גם בספר מועד לכל חי של רבי חיים פלאגי, וגם בספר ויקרא אברהם, וגם בספר של רבי בן ציון אבא שאול ועוד ועוד. לכן **בטל מקומות שנהגו ככה - אסור לבטל, אבל להנהיג מחדש לא כדאי**. מי שיעלה שם ויקראו לו שלושה פסוקים, יתחיל לאכול את החזן... יגיד לו: למה אתה נותן לי שלושה פסוקים? מה הקמצנות הזאת?! אחר כך יש שם בעיות?! אין שום בעיה. מה כתוב? שהאשה סובלת בחבלי לידה? יש דבר כזה, מה לעשות?! כתב בספר של חכם אחד (תלמיד ישיבת וולאז'ין) - "ידינו אמונה" (דף צ"ד ע"ב, המחבר היה רבי צבי בן בניציון שלעז), שיש הוכחה ברורה לדברי התורה. מה ההוכחה הברורה? אמר אתם רואים בטבע שכל דבר ודבר בקלות, וכי יש בתי חולים לבהמות כשילדות? יש בתי חולים לעופות כשילדות? שום דבר. אין בתי חולים והם יולדות בקלות. למה רק הבן אדם הזה שהוא מבחר הבריאה, עד שהאשה תלד היא סובלת הרבה? בגלל שיש קללה - "אל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרוגך, בעצב תלדי בנים" (בראשית ג' ט"ז).

"בעצבון תאכלנה כל ימי חיך"

ט. הרש"ש אומר בכתובות (דף ד' ע"ב) שהנשים מתפעלות ומצטערות הרבה, האשה נלחצת מכל דבר, אוכלת את הלב. תירגעי, תירגעי. אבל זו הברכה! שהיא קבלה בזמן שהסבתא הראשונה שלה אכלה מעץ הדעת. "הרבה ארבה עצבונך" (בראשית ג', ט"ז). ואדם הראשון אין לו בעיות? גם כן יש לו בעיות. אדם הראשון סובל גם כן - "כי שמעת לקול אשתך... ארורה האדמה בעבורך, בעצבון תאכלנה כל ימי חיך" (שם פסוק י"ז). אין מה לעשות. לכן יש דברים שאתה מוכרח להבין שזה לא טבעי, כי אתה רואה בטבע שכל בעלי החיים יולדים בנחת, אין להם את הצער הזה. ורק האשה סובלת בכוונה, כי הסבתא הראשונה שלנו עשתה לנו בעיות. מה נעשה לה?! אין לה סבלנות. אם לקחו אותה לפסיכולוג אולי הייתה נרגעת... והייתה מביאה ילדים טובים. הנה הביאה שני ילדים - קין והבל, וקין רצח את הבל. זה דרך ארץ?! בסך הכל ארבע נפשות בעולם כולו.

217 דתות עתיקות בעולם מספרות על ימי המבול

י. אז אנחנו רואים בתורה כמה יש בה דברים נחמדים ונפלאים שלא תמצא אותם בשום ספר, רק בתורה שלנו. בפרשת נח יש את הסיפור של המבול. לפני כמה שנים מישהו הלך לשאול את "החוקרים"⁸, (חוקרים במרכאות, חוקרים בערבית פירושה "בוזיים" - מחקורין) מה עם המבול? האם מצאתם משהו? אמרו לו "זו אגדה". המבול הזה זו אגדה?! יום אחד יאמרו גם עליהם שהם "אגדה", לא היו ולא נבראו... הוכח בכל מיני ספרים עתיקים שפעם היה מבול כזה שהשמיד את רוב העולם, והרב זמיר כהן שיהיה בריא הביא (ארכיאולוגיה תנכ"ת ח"א עמ' 58) **שיש 217 דתות עתיקות בעולם שמספרים על המבול**, ו"נח" נקרא שם בכל מיני שמות - אחד קורא לו "גלגמיש", אחד קורא לו "נח", ואחד "מנוח"... כל מיני שמות שונים לפי השפה שלהם, אבל יש דבר כזה. וכתוב שם למה נח בנה את התיבה? כי נתגלה לו ממרום (בחלום או בכל דרך שהיא) שיגיע זמן שכל העולם יתפוצץ ולא ישאר כלום, ולכן הוא הלך ובנה. ואיזו סבלנות הייתה לו. 120 שנה והוא בונה לבד. והם שואלים אותו: מה אתה עושה? והוא עונה להם: אני בונה תיבה. והם שואלים אותו: בשביל מה? והוא אומר להם: כי עוד מעט יבוא מבול ויצף את כל העולם.

שידעו כולם שעם ישראל לא חי בדרך הטבע!

יא. הקב"ה רוצה שהדברים שהוא עושה לא יבואו באופן טבעי, צריך לדעת שזה לא בצורה טבעית, כי **בצורה טבעית אין שום טעם למבול**. אבל בצורה לא טבעית

8. מאיפה אני יודע? אומרים עלי שאני קורא בספרי אפיקורוסים, לא, אני לא קורא בהם. אם קראתי - קראתי בספרי חכמים שמביאים דבריהם וחולקים עליהם, אז אני קראתי בהם ואני שומר כל דבר. כל דבר שיש בו טעם לשמור אותו ולזכור אותו - אני שומר אותו.

כל העולם כולו יאבד וישארו רק אחד ומשפחתו, הוא ושלושה ילדים, ואשתו ונשי בניו, שמונה נפשות סך הכל נשארו בעולם, אפילו "מנין" לא היה להם בתיבה... **כי כאשר ה' עושה דבר, עושה אותו מעל הטבע!** ואחר כך ה' בחר מכל המשוגעים שהיו אחרי נח, את אברהם אבינו. ואם אברהם אבינו היה מוליד בנים בגיל שלושים - ארבעים, היו אומרים שזה טבעי, אבל **עד גיל מאה לא היו לו ילדים**, והיה לו רק ילד אחד מהשפחה - הגר, ואחר כך בגיל מאה נאמר לו: "אבל שרה אשתך יולדת לך בן, וקראת את שמו יצחק" (בראשית י"ז, ט"ו). ולמה? **בשביל שידעו כולם שזה לא טבעי, עם ישראל לא חי בדרך הטבע!** חי מעל הטבע! **על פי דרך הטבע אחרי שואה איזוהי שספגנו בדור שלנו, אין שום סיכוי לעם ישראל שיתאחד ויתאגד ויהיה לו צבא וממשלה, אין דבר כזה**. היינו כמו נמלים וכמו נמושות, ממש שום דבר - "סחי ומאוס תשימונו בקרב העמים" (איכה ג', מ"ה), **אבל הקב"ה אמר: אני אבנה אתכם מחדש!** "אני ה' אשר הוצאתיך מאור כשדים לתת לך את הארץ הזאת לרשתה" (בראשית ט"ו, ז).

רק תפלה! אין ייאוש בעולם כלל.

יב. ועשו חשבון שאברהם אבינו נולד בשנת 1948 שנה לבריאת העולם, וזה כמו השנה שנוסדה המדינה, אבל זה לא בדיוק כמו אותה שנה. כי השנה של המדינה זה על פי חשבון הנוצרים, ואילו אצל אברהם אבינו זה לבריאת העולם, כי בבריאת העולם היו מאמינים שה' ברא את העולם. אדם צריך לדעת שהקב"ה עושה את הכל נגד הטבע. מה הפירוש? **שאברהם אבינו נולד אחרי יאוש גמור**, כי לפני תרח אנשים כולם חיו שלושים - שלושים וחמש או ארבעים שנה [וילדו בן], ואילו כאשר הגיע תרח, הוא חי שבעים שנה והוליד את אברהם. ועד גיל מאה לא היו לאברהם ילדים. **"אני ה' אשר הוצאתיך מאור כשדים"** - וכך גם זרעך יצאו מאור כשדים בשנת 1948 - **"לתת לך את הארץ הזאת"** (בראשית טו, ז). אפילו שאנחנו לא זכינו להיות צדיקים כמו אברהם אבינו. אילו היינו זוכים מה היה קורה? "כל מקום אשר תדרוך כף רגלכם בו לכם נתתיו" (יהושע א', ג), איפה שהולכים נעשים נסים ונפלאות, אבל עדיין לא זכינו. **ובכל זאת הקב"ה מחזיר אותנו בתשובה, ויש לו את כל הדרכים להחזיר אותנו בתשובה. לא נברח מזה! "אנה אלך מרוחך ואנה מפניך אברח, אם אסק שמים - שם אתה", ואציעה שאול - הנך, אשא כנפי שחר אשכנה באחרית ים, גם שם ידך תנחני ותאחזני ימינך"** (תהלים קל"ט, ז-ט). יצחק נולד לאביו בגיל של יאוש, ועם ישראל יצא ממצרים כשכבר היה מרוט לגמרי ואין לו שום כח, והקב"ה נתן לו את הכח. ויצאו עם משה רבנו ומעמד הר סיני וכל הדברים האלה. **לכן לא להתייאש, ולדעת שכל שעה שאדם נמצא בצער יתפלל לבוא עולם!**

יאמר 101 פעמים "רופא חולי עמו ישראל, ברך עלינו"

יג. עכשיו ישנם כמה הלכות ב"ברך עלינו" שאם אדם לא יזכור אותם, חבל עליו.

9. אמנם יכול להיות שברא לפני כן עוד כמה עולמות. ככה כותב רבי יהודה הלוי (ספר הכוזרי מאמר א' סי' ס"ו). שלא יבואו ויטרטרו לנו: הנה מצאנו משהו מתקופת הקדמונים. רבי יהודה הלוי כבר ידע מזה וכתב: **ואם יאמין אדם שהיו כמה עולמות לפני השנים שלנו אין בזה פגם באמונתו**. אבל ידע שתחילת הבריאה ותחילת החשבון שלנו זה אדם ונח. ככה הוא כותב בספר הכוזרי. לכן לא להיבהל מהטענות של אומות העולם.

פעם היה מישהו שראה את אחד הבחורים שלנו ח"כ בתוך הליכוד, והיה לו פסל של בנימין נתניהו מזהב. והוא אמר לו: רשע שכמוך, אתה עובר על התורה! התורה אמרה: "לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל וגו'" (שמות כ"ד). אבל קודם כל הוא לא עשה, ואפילו נתניהו לא עשה, אלא אחד המשוגעים עשה את זה. ודבר שני, הוא לא יודע מה שכתב **מרן ביורה דעה סימן קמ"א** (סי' ס"ו) **שאם זה חצי גוף אין בזה איסור וזה מותר**. וככה דעת הבן איש חי (ש"ב פרשת מסעי אות י') שכתב שיש להחמיר, ופירושו שמן הדין מותר, וככה מבואר בדבריו ברב פעלים (ח"ד ח"ד סימן י') בדבר אשה אחת מסכנה שרצתה לחקוק על הקבר של בנה את תמונתו, וחששו אולי זה אסור. והבן איש חי אמר להם תניחו לה, מסכנה, "הרפו לה כי נפשה מרה לה" (נ"פ מלכים ב' ד', כ"ז). כי מרן אומר שאם זה לא כל הגוף מותר, רק לא כדאי לעשות את זה ויש להחמיר. ואנשים מסוימים קמו עלי, אתם יכולים לקום, "קומו רשעים במשפט" (תהלים א', ה), אם דבר כזה עשה אותו הרב כדורי בזמנו הבחירות, אל תרדפו אותי - למה תרדפוני כמו ג'ל-ל, ומבשרי לא תשבועי" (איוב י"ט, כ"ב).

10. היו קוראים את זה במשך אלפי שנים, ולא מבינים מי זה שיכול לעלות לשמים, ובימינו זה כפשוטו, "אסק שמים - במטוס - שם אתה".

למסירת שמות התקשרו: 08-6727523

שלחו הודעה או במסדות נרדים פלוס

עלות כל שם 120 ₪

תיקון כרת והוצאת עין הרע

עלות כל שם 120 ₪

תיקון נפטר

שביעית (פ"א ה"א) אומרת "מה ערב שבת בראשית אתה מותר לעשות מלאכה עד שתשקע החמה" וכו'. מעיקר הדין אין חובה לעשות תוספת. המשנה (שביעית פרק א') אמרה שפעם היו שמחים בשמיטה, ולמרות שהשמיטה מגיעה בתשרי, הם כבר מחג הפסח ומחג השבועות היו עושים כל מיני גדרים וסייגים וחומרות. ואחר כך אמרו שלא צריך את זה, אלא רק כאשר תגיע שמיטה ממש, כמו שבת בראשית (שבתות רגילות) שמותר לעשות מלאכה עד שתשקע החמה, א"כ מפורש בגמרא ירושלמי ככה. ולמה הרמב"ם בחר לפסוק כמו הדעה הזאת? כי הדעה הזאת מופיעה גם בבבלי במסכת מועד קטן (דף ד' ע"א) ורבי יוחנן אמר את זה. ורבי יוחנן זה מחבר הירושלמי כמו שכתב הרמב"ם (בהקדמה למשנה תורה) וא"כ הוא אזיל לשיטתיה, ובדרך כלל הלכה כרבי יוחנן נגד שאר האמוראים, לכן הרמב"ם תפס ככה. ואחרי שנים הראו לי שהגר"א בביאורו שלשלח ערוך (סימן רס"א סעיף ב') אמר שהרמב"ם לקח את זה מהירושלמי, וברוך ה' שכינותי לדבריו.

ספק חשיכה ספק אינה חשיכה

יח. שנינו במשנה (שבת דף ל"ד ע"א) "ספק חשכה ספק אינה חשיכה, אין מעשרין את הודאי, ואין מטבילין את הכלים, ואין מדליקין את הנרות". ותוספת חדשים שואלים למה התנא כופל את הלשון "ספק חשיכה ספק אינה חשיכה", הרי מספיק היה לו לומר "ספק חשיכה"? והרב המגיה תירץ שם: "ספק חשיכה" הכוונה לבין השמשות של יום ששי בערב שבת, [ומסתפק אם כבר הגיעה החשיכה]. ו"ספק אינה חשיכה" זה בין השמשות של מוצאי שבת, שאולי אינה חשיכה ולא הגיע הלילה ועדיין שבת. ורבי עקיבא איגר (בתוספותיו את מ"ד) אמר שהתירוף הזה "נחמד". אבל [באמת] הוא לא נחמד, למה? כי המשנה אומרת "אין מעשרין את הודאי, ואין מטבילין את הכלים, ואין מדליקין את הנרות, אבל מעשרין את הדמאי ומעריבין וטומנין את החמין", ואם כל זה מדבר במוצאי שבת, וכי מעריבין וטומנין במוצאי שבת? וגם לא יתכן שבמוצאי שבת נאמר "מעשרין את הדמאי", מה הבעיה? תחכה עוד מעט ותצא השבת. אלא בודאי שהמשנה מדברת ביום ששי בערב שבת, ודרך המשנה לומר: "ספק חשכה ספק אינה חשכה". כמו: "ספק טבל ספק לא טבל" (מקוואות פרק ב' משנה א'), "ספק על ספק לא על" (פסחים דף י"א ע"א). ואמרת שרבי עקיבא איגר ידע את זה, ולכן אמר שזה דבר "נחמד", ואין פירושו שזה דבר אמתי, אלא רק "נחמד"!

לעשר בע"ש בין השמשות פירות שנלקחו מהשוק

יט. במשנה נאמר שמותר לעשר פירות דמאי בבין השמשות, כלומר אם לקחת פירות מאחד עם הארץ ואתה לא יודע אם הוא מעשר או לא מעשר, מותר לעשר את זה בבין השמשות. ורש"י אמר שהטעם לזה כיון שרוב עמי הארץ מעשרים הם. כי בזמנו היו מביאים פירות הביתה והייתה באה האשה ומורידה קצת ואומרת "זה תרומה", ולכן מכיון שהחשש הוא מדרבנן כי לא כולם מעשרים, אבל רוב עמי הארץ מעשרין, לכן בדיעבד אם הגיע בין השמשות אתה יכול להפריש מעשר. וכתב האור לציון (ח"ב פרק ט"ז סעיף י"א) שהוא הדין למי שלוקח פירות מן השוק דחשיב דמאי, ומותר לעשרן בערב שבת בין השמשות, אם עדיין לא הפריש מהם מעשר!¹²

12. פעם היה ויכוח על ספר "עץ הדעת טוב" של רבי חיים ויטאל על התורה, שמישהו רצה להוכיח משם שרבי חיים ויטאל סובר איזו הלכה בעניין תפילין. ודחו את דבריו ואמרו שאין ראייה משם, כי הרב חיד"א אמר (שה"ג בערכו) שספר "עץ הדעת טוב" הוא ספר "נחמד" ולא אמר שהוא "אמתי"! אבל זו לא ראייה, כי נחמד יכול להיות גם אמתי. לא מוכרח ש"נחמד" פירושו "שקר". והיו על זה ויכוחים בלי סוף. אני לא סובל ליהיות גם אמתי, אדם יאמר את דעתו, אם קיבלו אותה - מה טוב, ואם לא קיבלו - יקבלו בעוד מאה שנה. ואם לא קבלו בכלל - לא איכפת לך. אמור את דעתך פעם או שתיים, וזה הכל.

פעם הוכחתי (עייני בירחון או"ת אדר ב' תשע"א סי' פ"ו אות ג' ועוד) מרש"י סוף פרשת שלח לך שבהטלת התכלת בציצית, עושים רק חוט אחד תכלת מתוך שבעה. שבעה לבן ואחד תכלת כדעת הרמב"ם (פ"א מהלכות ציצית ה"ו). למה? כי רש"י כתב שבשם רבי משה הדרשן, למה עושים תכלת? מפני ש"תכלת" זה מלשון שיכול - תכלא, על שם ששיכלו את הבכורות של מצרים, וכיון שהבכורות של מצרים מתו רח"ל בשיכול, ושבעה לילות לא היה שיכול, ומליל ראשון של פסח עד שביעי של פסח יש שמונה לילות [עיינין שם ברש"י ובאו"ת ה"ל], ורק לביל ראשון של פסח מתו הבכורות. וכי הבכורות מתו ביומיים? לכן [כנגד] יום אחד תכלת וכנגד שאר הימים, לבן. אז אחד אמר לי לא, זה לא מוכרח, "אני לא רואה כאן הוכחה". אמרתי לו: אני מחכה לך שתראה?! אל תראה... "עילוי" ראשי תיבות: "ענינים להם ולא יראו" (התלים קס"ה). ... אם הבנת את ההוכחה - טוב, ואם לא הבנת - לא צריך. אני כותב אותה כדי שיקום אחד מתוך אלף ויגיד הבנת את ההוכחה. זו הוכחה ברורה, וגם וכי נאחזו מחכים להוכחות? הרי הרמב"ם פסק ככה ודי.

13. כאן בבני ברק כולם חסידים וכולם קדושים. "אפילו כולנו חכמים כולנו נבונים כולנו יודעים את התורה", כולם מעשרים עשר פעמים. קונים מהתנות, ובא בעל הבית ומפריש מעשר ואומר את הנוסח. ובאה אשתו ומפרישה מעשר, כי היא לא סומכת על בעלה. ובא הבן מהשיבה ומפריש מעשר, ובא הבן השני ומפריש מעשר, עד שבסוף מפרישים עשר מעשרות... לא חבל?! בזמן הרב"ד לא היו רוצים לאכול ענבים, כי אמרו שכל הענבים הם של ערלה, והוא התחיל את התשובה שלו (ח"א סי' תק"ף) ככה: "כי רצו עבדיך את אבניה וכל שכן פרותיה" (ע"פ

כי יקח לפחות חודש ימים שלא ידע אם לחזור או לא לחזור. עד שלושים יום אחרי שמתחילים לומר ברכך עלינו, מספק צריך לחזור. כי עד עכשיו אתה רגיל לומר "ברכנו" ופתאום אתה אומר "ברך עלינו". לכן יש עצה שכתבו הפוסקים, לחזור על "ברך עלינו" (בלי להזכיר שם שמ"ם) - "רופא חולי עמו ישראל, ברכך עלינו", שש מלים - 101 פעמים, מרן כותב (סי' ק"ד ט"ו) לומר 90 פעם, אבל החתם סופר אמר (שו"ת חתם סופר ח"א חאו"ח סי' כ') מכיון שהזכרון שלנו הוא פחות מאפס [צריך לחזור יותר]!¹¹ ולכן אדם בליל ז' בחשוון אחרי תפילת ערבית ישב בבית ויגיד: "רופא חולי עמו ישראל, ברכך עלינו" 101 פעמים, ואחר כך אם יהיה לו ספק כבר אינו צריך לחזור.

אם טעה אחר שאמר 101 פעמים

יד. ואם אפילו שחזר 101 פעמים, פעם אחת טעה, אין דבר [זה לא מבטל את החזקה]. אדרבא, זה יחזק את הזכרון שלו. הבן איש חי כותב (ש"א פרשת בשלח אות ט"ו ע"ש) שאיבד את החזקה שלו. אבל מחילה מכבודו, הוא לא איבד את החזקה, אם אדם אמר 101 פעמים "רופא חולי עמו ישראל, ברכך עלינו" הוא התרגל לומר "ברך עלינו". ואם פעם אחת שכח, אדרבא, זה מזכיר לו עוד יותר, כי על ידי שהוא תיקן את לשונו, יזכור את זה יותר. ככה הדין. (ועיינין בהערות לבא"ח שם).

פרטי ההלכה לאדם שטעה ואמר "ברכנו" במקום "ברך עלינו"

טו. ואם הוא לא תיקן מיד, אז כתוב בסידור שלנו (ההלכות בזה): אם הוא נזכר מיד בהתחלה שאמר "ברכנו ה' אלוקינו בכל מעשה ידינו, וברך שנתנו בטללי רצון" יוסיף: "ותן טל ומטר לברכה על כל פני האדמה". ואם הוא הגיע ל"ברוך אתה ה' יאמר "למדני חוקיך" ויחזור ל"ברך עלינו". ואם כבר סיים: "ברוך אתה ה' מברך השנים" יאמר שם "ותן טל ומטר לברכה", כי כל זמן שלא התחיל "תקע בשופר" יכול לתקן. ואם התחיל "תקע", כבר לא יכול לתקן, אלא יחכה עד "שמע קולנו" ושם יאמר: "ותן טל ומטר לברכה על כל פני האדמה". (ואם צריך לומר "עננו", יאמר עננו לפני כן). ואם אמר "ברוך אתה ה' ועדיין לא אמר את המלים "שומע תפלה", יתקן שם ויאמר "למדני חוקיך" [ויחזור לשמע קולנו]. ואם סיים כבר "שומע תפלה", יאמר שם "ותן טל ומטר לברכה" לפני "רצה". [ואם התחיל "רצה" - חוזר לברך עלינו, ואם סיים תפלתו - חוזר לראש]. הכל כתוב בסידורים שלנו, כדאי לאדם לשנן את הדברים לפני כן. שלא יאמר באותו רגע שהוא התבלבל: "תביא לי סידור איש מצליח", אלא תשים את הכללים בראש שלך! אל תהיה משובש ו"תוהא על הראשונות" (קידושין דף מ' ע"ב).

"תוספת שבת"

טז. נאמר קצת מהלכות שבת - עניין "תוספת שבת". אנחנו יודעים שתוספת שבת זה לפחות 10 דקות - רבע שעה לפני השקיעה. ויש נוהגים - וזה מנהג טוב - לקבל שבת חצי שעה לפני השקיעה. והמנהג הזה היה פשוט מאד בתונס ולא ידענו מה המקור שלו. עד שבא הרב עובדיה (שיהיה בריא בגן עדן...) והראה לנו (בשו"ת יבי"א ח"ה חאו"ח סי' כ"א) את זה בשיטה מקובצת במסכת ביצה (דף י"א ע"א) שאמר שם ששיעור תוספת שבת זה שלושים דקות לפני השקיעה. אבל מעיקר הדין אפילו כל שהוא. מה זה כל שהוא? לא כל שהוא חצי שניה, אלא חמש דקות או עשר דקות. ונפקא מינה שלפעמים האשה שכחה להכניס את התקע של הפלאטה לשקע, וכבר [הדליקה נרות וקבלה שבת], והיא אומרת לבעלה: "אוי ואבוי לא הכנסתי את התקע", אז הוא יסתכל בשעון, ואם הוא רואה שעדיין הוא בחמש דקות שלפני השקיעה יעשה את מה שצריך, וכן על זו הדרך.

מקור שיטת הרמב"ם

יז. והרמב"ם יחיד בדבר הזה שלא מזכיר כלל תוספת שבת. מניין לו הדבר הזה? לפני כמה שנים למדנו ירושלמי שביעית (יש לנו ירושלמי בישיבה שיש בו גליונות [רחבים]), ואם אני מוצא חידוש, אני כותב שם, ופרסמתי את זה באור תורה לפני כמה שנים - טבת תשס"ה סי' מ"ו) וראינו שהרמב"ם סמך על הירושלמי. כי הגמרא שלנו למדה מהפסוק: "בתשעה לחודש בערב, מערב עד ערב תשבחו שבתכם" (ויקרא כ"ג ב'), ומכאן לומדים (ר"ה דף ט' ע"א) תוספת גם לכיפור וגם לשבת. ואילו הגמרא בירושלמי בתחילת מסכת י"א. יש כאלה היום בעלי זכרון לא טוב. חכם אחד (ד"ל) אמר לי שכתוב בן איש חי שצריך לומר ארבעה דברים "על זקניהם ועל פליטת בית סופריהם ועל גרי הצדק ועליו" כנגד ארבעה עולמות - אצילות בריאה יצירה ועשייה. אבל לא כתוב דבר כזה, אלא כתוב (שי"א פרשת בשלח אות כ') לומר "תעקר ותשבר ותכלם ותכניעם" כנגד ארבעה עולמות. והוא חיבר את זה עם ברכת "על הצדיקים", מה הזיכרון הזה? זכרון משובש... צריך לשנן ולשנן, וכולי האי והלואי. הרב עובדיה ע"ה אמרו לו: הרב בעל זיכרון מיוחד. אמר להם: לא, הנה אראה לכם תוספות ותקשיבו עלי, פתח להם תוספות ואמר להם את כולו בעל פה ולא החסיר שום מלה. לא הבינו מה הראיה. אמר להם הראיה היא שעל התוספות הזה חזרתי לפחות מאתיים פעם! אתם חושבים שלמדתי אותו רק פעם אחת, ויש לי איזה מכשיר?! אין לי שום מכשיר. במשך הזמן הוא הכשיר את המוח שלו לזכור.

המופלא רבי משה לוי זצוק"ל

קבלת שבת ביחיד אפשר להתפלל מנחה, אבל אם עשית קבלת שבת בציבור אתה לא יכול להתפלל מנחה.

בפתק קטן אתה מחזק את התורה והמצוות

כד. אנחנו נזכיר לכולם שביום שלישי בבוקר לא לשכוח "ברך עלינו" ולא לשכוח בחירות... הרב עובדיה היה אומר שצריך לקום להתפלל בהשכמה ולומר: לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה הריני מתכוין לבחור במפלגה ששומרת תורה ומצוות, אני לא אומר מי. אבל צריך לדעת אלו ששומרים תורה ומצוות, כאשר אתה בוחר בהם, אתה מחזק את התורה ומחזק את המצוות. ובמיוחד בימינו אלה שקמו אנשים "בוערים בעם וכסילים מתי תשכילו" (תהלים צ"ד, ח) שרוצים להחריב את עם ישראל ולא להשאיר ממנו כלום - "אמרו לכו ונכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד" (שם פ"ג, ה), זה אמנם כתוב על גויים, אבל היום יש יהודים שהם יותר גרועים מגויים, "לכו ונכחידם מגוי" - רוצים שכולם יהיו גויים¹⁵. לכן צריכים להתחזק ולזכור תמיד, שהפתק הקטן שאתה מניח, אפשר שיחזק את כל הדורות הבאים. גם אין צורך שכל אחד מאתנו יצביע בשביל בן גביר, יש לנו משלנו. ובן גביר לא חסר לו ברוך השם - "הנה גבירי לאחיך וישתחוו לך בני אמך - העיקר הוא - אורריך ארוך ומברכך ברוך" (בראשית כ"ז, כ"ט). וכן יהי רצון ונאמר אמן.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל אלה שמשיכמים בבוקר ביום שלישי להתפלל בהנץ ואחרי תפלת הנץ ילכו לבחירות, שהמדינה הזאת לא תשתמט מתחת ידינו, ולא תלך בחושך ובאפילה. השם יתברך ישמור עלינו ועל עם ישראל כולו שיתחזקו בתורה ובמצוות ובאמונה שלמה. וכן יהי רצון ונאמר אמן.

השבוע הזה יש בישיבה ערב לזכרו של הרב עובדיה ושל הרב משה לוי עליהם השלום. מצוה לבוא ולהשתתף. כל טוב שיהיה לכם.

¹⁵ פעם כתבו באיזה עיתון משוגע ומטורף: אם אתה רוצה להרגיש בליל הסיילבסטר (שעושים בסוף השנה האחרית של אומות העולם) כמו "גוי גמור" - תלך לרומי או לגיהנם או לבאר שחת... ושם תרגיש כמו גוי גמור! ומה יהיה כשתרגיש גוי גמור? מה יצא לך מזה? כלום לא יצא לך! יצא לך שתהיה גוי גמור - שכם בן חמור, אינו שווה פרוטה אחת.

רוב עמי הארץ פרותיהם מעושרים

כ. יש מי שאומר שהיום הכלל של "רוב עמי הארץ מעושרים הם" זה לא קיים. זה רעיון של החזון איש (דמאי ס"ו אות ב') וראיתי אותו בספר סופרים וספרים. אמר, שכל הכלל "רוב עמי הארץ מעושרים הם" היה בזמנו, היום רובם לא מעושרים. אבל אף על פי כן היום אפשר לסמוך על זה, למה? משום שהכלל של "רוב עמי הארץ מעושרים הם" עד היום הזה זה קיים. ואמנם לא עמי הארץ, אלא המשגיח שם הוא מעושר¹⁴, ולכן הרוב מעושר. ויש גם כן ספק אולי זה לקוח מנכרי, ויש עוד כל מיני סיבות. לכן הדין הזה קיים גם בימינו, ואם אדם לא קנה מחנות מעושרת יכול לסמוך על זה (שתנובה מעושרים), ויפריש מעשר גם בבין השמשות.

לומר לגוי ע"ש בין השמשות להדליק נר

כא. מרן כתב (ס"ר"א ס"א) שבבין השמשות מותר לומר לגוי להדליק נר, כיון שאמירה לגוי שבות ולא גזרו על השבות בבין השמשות. זה כלל ידוע, "כל דבר שהוא משום שבות - כלומר שהוא מדרבנן - לא גזרו עליו בין השמשות" (שבת ח' ע"ב ועוד), ולכן אפשר לומר לגוי להדליק נר. ובחזון עובדיה (שבת א' עמ' קפ"ז) אמר, שאם כבר יש חשמה אין היתר לומר לגוי להדליק נרות שבת, כיון שאין צורך בנר שבת. לכן אם אתה רואה שהגיע בין השמשות, זאת אומרת שכבר שקעה החמה, אל תביא גוי ותאמר לו "כל דבר שהוא משום שבות לא גזרו עליו בין השמשות". חכמים לא גזרו, וגם אתה אל תגזור לו על הנר שידלק... כי יש לך כבר אור חשמל וגמרונו.

אם צריך לכבות החשמל קודם שמדליק נר שבת

כב. הרב עובדיה ע"ה כתב (חזון עובדיה שבת א' עמ' רט"ו) שאם האדם מדליק נרות שבת בשעה שאור החשמל דולק, לכאורה הנר הזה שאתה מדליק הוא מיותר לגמרי. למה? כי הרי החשמל כבר דולק. ולכן כתב שטוב ונכון וראוי לכבות את החשמל לפני שאתה מדליק את הנר. אבל רוב העולם לא עושה ככה, והרב יצחק יוסף שיהיה בריא וגם אחיו הרב דוד יוסף אומרים שהרב בעצמו לא נהג בזה, כי זה קשה מאד. קודם כל הנשים נוהגות שמקבלות שבת מיד אחרי שמדליקות נרות, ואם תאמר להן: אל תקבלו שבת בהדלקת הנר ולכו תדליקו חשמל, הרי בשבילן זה כמו מחללי שבת, כבר הדלקנו נרות וברכנו, ועכשיו נדליק עוד? או שתאמר לבעל אל תלך לבית הכנסת עד שאשתך תדליק נרות?! לכן סומכים על כמה סברות וכמה צירופים שאפשר להדליק נר של שעה [או שמן] גם כאשר החשמל דולק.

להתפלל מנחה אחר שקיבל שבת ביחיד

כג. אדם שרוצה להתפלל מנחה, וזמן השקיעה קרוב ועוד לא התפלל מנחה, יכול לקבל שבת ביחיד ולהתפלל מנחה, כי הרב זרע אמת אומר (ח"ג חא"ח ס"ד ז"ך) שאחרי

ההלים ק"ב ט"ו)... אל תחפשו חומרות סתם. בבני ברק יש רבנים שמעשרים, פעם בא חסיד אחד מירושלים לבדוק אם כולם מעשרים או לא, אז הוא בא בבוקר לפני שיבוא המשגיח ואמר לבעל החנות: "תן לי". אמר לו: לא, אני לא נותן עד שיבוא המשגיח מטעם הרב לנדא שמפריש מעשר. אמר לו: אדם כמוני, תחשוד בו שיאכל בלי מעשר? אמר לו: אין דבר כזה, אין הבדל בין אחד לשני, אמר לו: אני באתי במיוחד לבדוק אתכם, האם אתם סומכים על אדם ירא שמים שיפריש מעשר. אמר לו: אנחנו לא סומכים...

14. יש משגיח אחד שהוא קם כל לילה בשלוש לפנות בוקר, והולך לתנובה ומפריש מעשר של כולם, לא נותן לשום ארגז שיצא בלי רשות. והוא גומר את העבודה בשעה תשע-עשר בבוקר, והולך לבית הכנסת ומתפלל מאוחר. ופעם שאלו אותי האם אפשר לסמוך להתפלל אתו? אמרתי להם: תשמעו, הוא מוכרח לעשות את זה, אבל אתם איך תתפללו אתו? הרי עבר זמן קריאת שמע של הגר"א ושל מגן אברהם, אי אפשר לסמוך עליו. אם הוא היה שואל אותי, הייתי אומר לו שיקרא קריאת שמע בלי ברכות, אבל הוא לא יעשה את זה, כי כל רגע הוא צריך להסתכל מכאן ומכאן.

על העלון אומרים "ברך עלינו" כל השנה

יש ארבעה טורים
יש טור חמישי
יש תורת חיים
יש חכמת חיים

יש שותים יין מגיתו
יש שותים יין משומר
יש עומדים במקומם
יש מתעלים

יש לומדים תורה
יש לומדים מהתורה

וכולהוון איתנהו בעלוון דידן בית נאמן
"באר חפרוה שרים" ו"מן הבאר ההיא ישקו העדרים"

מסלול שבועי
360 הנצח שם

מסלול חודשי
1200 הנצח שם לחודש

מסלול שנתי
7200 הנצח שם לשנה!

בזכותכם העלון יודפס יותר ויופץ יותר שמות יקיריך יונצחו ויחזקו במפעל זכיו הרבים הגדול הזה ואין לך טעלה גדולה מזו ניתן להקדיש בעינות שמחה, להצלחה, ולכל מטרה ובפרט לעילוי משמה

לתרומות חייגו 08-6727523 | עמדות נדרים פלוס או בית 055-2562454
או הפקידו בבנק דיסקונט סניף 128 חשבון 703575 ע"ש חכמת רחמים
בנק הדואר חשבון 1990 776

הודעה משמחת

"שמחים לשומרה ולערב עירובתה..."

חדש בנתיבות
נס"ד מונגשנות קבוצה ללימוד הלכות צירובין למבחן ברבנות הראשית במתכנת מיוחדת. הלכה למעשה בשילוב פרקטיקה וישנם מעשי בשטח, בסוף הקורס יהיו הלומדים מוכנים לבחינה ברבנות הראשית. השיעור נמסר על ידי ידי מניח שיעור תלמיד חכם שיעבר את הבחינה במצוינות ובעל בקיאות וכישרה ייחודית בתחום. מתכנת הלימוד: שיעור של שיעור וזמינים כששבע כמעט שנה. בסוף השיעור תנתן חוברת הספק מיוחדת. בכנסוור פלא!

הרשמה מראש חובה: 058-3213232 הרב שלום דרעי
כן השעות 14:30-13:30 או בסמיל mcbls06@gmail.com
הקורס יימסר באולם של "בית החסד" במסודת "מאורות נתן" בברכה, הנהלת המוסדות

מחיר כרטיס
620 ש"ח
62X10

ברכת
השם

כמידי שנה ישיבת "ברכת השם"
שמחה להזמין אתכם להשתתף

הילולת הצדיקים

לזכרם של רחל אמנו

מרן רבנו עובדיה יוסף ומורנו הרב משה לוי זיע"א

שתתקיים בע"ה ברוב פאר והדר

ביום ראשון י"ב חשוון (6/11/22) בשעה 19:30

באולמי "גן הפקאן" - נתיבות

בהשתתפות רבנים ואישי ציבור

המומנות להחמשה גלבי

ינעים את הערב
אופיר סלונון
ולקחתו

הגרלת ענק
עשרות פרסים

ארוחה חגיגית
באווירה מרוממנת

בסוף הערב ההגרלה הגדולה
על רכב חדש או 60.000 ש"ח במזומן

מקום מיוחד לנשים

שי ללא הגרלה לכל רוכש כרטיס

הקונה זוג כרטיסים מקבל כרטיס בונוס מתנה
וכניסה ל"הגרלת היחידים"

לרכישת כרטיסי כניסה והגרלה

חייגו: 08-3750778 ybirkathashem@gmail.com

נשבר והודיה לה יחברך

החק לישראל

שאליו ציפה כל ישראל

מסן 'הרב מצליח' שמח לכשר כי לאחר עמל ויגיעה נשלמה המלאכה והופיע ספר 'חק לישראל' כולל בהדר, בהגה ובשריטה מדויקת ושכלולים מספים במתכנת שאר הספרים שבסדרת ספרי המסן.

www.ykr.org.il

כמה מעלות טובות
למקום עלינו:

כתב גדול מאיר עיניים

רש"י על הנ"ך והגמרא הובא במלואו מן המקור, ונוספו בין סוגריים מרובעים דיבורי רש"י ממקומות אחרים השייכים לענין.

הערות נחוצות ומחכימות באופן קריאת התיבות.

חלק המשנה הודפס עם פירוש "קב ונקי" כבעבר.

הזהר והגה מהמקור ונסף עליו תרגום פשוט.

בתוספת הגהות והערות במקומות הצרכים מאת מרן ראש הישיבה שליט"א.

פורמט מהודר ומרהיב עיניים // 5 חלקים גודל 21x13 ס"מ

כמו כן
ניתן להשיג
שאר ספרי
המסן

מפעל ראשית
מאיר ברמה
פארק ימית סניף תל אביב
1700-700-921

ניתן להשיג בחנויות המובחרות
ובחנוות הישיבה בטל': 03-6714821 // או באתר: ykr.org.il

אי בתמונה?

תשובה ניתן לענות בקו
בית נאמן 079-9270505
 שלוחה 22
 נא לשלוח התשובות
 עד יום ראשון בערב
 בין הפותרים נכונה
 יוגרל פרס (חובה לציין שם
 וכתובת בצורה ברורה)

גליון
283

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
 לע"נ גאלה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הרה"ג ר'
 שמואל עידאן שליט"א

למען הספור

מורנו ורבנו הגאון רבי משה לוי זצ"ל

ב"א בחשון, נפטר גאון עולם שלא האריך ימים ושנים, הגאון רבי משה לוי זצ"ל. מחבר הספרים: "מנוחת אהבה", "תפלה למשה" ועוד. ארבעה עשר ספרים הוציא בחייו, ועוד ארבעה עשר ספרים בכתב ד', והספרים שלו חשויים עד מאד. פעם לקחתי את ספר "מנוחת אהבה" להרב אהרן פופר זצ"ל בדרום אפריקה בשנת תשנ"א, והרב משה לוי נולד בשנת תשכ"א, ואם כן פאטור וזמן היה בגיל שלשים. הרב פופר קרא בספר, ושאל אותי למחרת: בן כמה המחבר? אמרתי לו: המחבר עכשו בגיל שלושים, אבל חבר את ספרו "תפלה למשה" על הלכות שבת לפני חמש שנים. אמר לי: "בגיל עשרים וחמש כתב ספר שו"ת! זה פלא פלאים". והוסיף: "כתבתי ספר על הלכות שבת, ועכשו אני גונז אותו מפני הספר הזה!". במלים האלה אמר לי. הרבה למדו בספר ולא האמינו שזה המחבר. כבר בעודו צעיר מאד התחיל לפרסם מאמרים ותישבותיו וכו'. והוא כתב הרבה מאד. והיה כל יום לומד שבועה דפי גמרא, ומוסר ארבעה שיעורים ברבתי הארץ. זה מעל הטבע, כי הוא למד במסירות נפש. יש לו ספרים במקום מני ים. המנוח היה גאון גדול. צריך ללמד בדבריו, ומי שיש לו קשיא בדבריו יחזר על הדברים, ויראה שהדברים שלו נשנים וברורים.

הדלת פתוחה לכולם, גם לראש הממשלה. לא כדאי ללכת אליו. אמרו לו: דוקא בגלל זה אני רוצה ללכת אליו. והלך אליו, ודברו קצת בידיש וקצת בעברית. והוא כל כך פעל על בן גוריון, עד שאמר לעוזר שלו: ראי את העינים של היהודי הזה? איזה עינים יש לו, איזה מבט יש לו, איזה פקחות יש לו. ואומרים שאחר כך בן גוריון נתן לכני השיבות דחיה מהצבא משנה לשנה בגלל הפגישה עם החזון איש. יש מכתב שכתב לו: "את הפגישה שהייתה לא אתך לא אשפח אותה לעולם" (כאר הדור ח"ה עמ' ס"ו. וזה בכתב ידו הידוע של בן גוריון בשנת תש"ג).

ואחרי שנפטר החזון איש, השאיר ספר "אמונה ובטחון" שהוא מאד יפה, ובן גוריון קרא את הדברים של אמונה ובטחון. וכתב (נדפס בספר צדיק יסוד עולם עמ' 169): חבל שהספר הזה נדפס באותיות רש"י. זמן רב לא ראיתי ספר כמוהו. תדפיסו אותו באותיות אשוריות מרבע ונקוד שילמדו בו כל בתי הספר. ככה הוא כתב, ואני לא יודע אם עשו כדבריו או לא עשו. אם הדבר היה תלוי בידי - אני הייתי עושה. צריך להפיץ אמונה וזה בעולם, נגד כל הפסילות והחצפה והרשעות והכפירה שבעולם, צריך להפיץ אותם, כמו שכתוב בהפטרה של היום: "תרום ורוח תשאם וסערה תפיץ אותם, ואתה תגיל בה' בקדוש ישראל תתהלל" (ישעיה מ"א, ט"ו).

החזון איש החזיר את למוד מהרש"א. מאז שנוסדה ישיבת ולאז'ו' עד ימינו, האשכנזים עזבו את מהרש"א, וכאב לחזון איש הדבר הזה, ובאגרותיו (ח"א סימן א) הוא כותב: "מיים שזעזבו את למוד מהרש"א, אבדו את ידיעת הפשט שלו, ויתרולו בקלות העיון". מהרש"א מלמד אותנו איך ללמוד, ומסביר לנו כונת התוספות וכונת רש"י, וכל מלה שנה מיליונים. החזון איש היה אדם שאלמלא הוא נשתפחה שמשו מישאל. כאשר הגיע לארץ בשנת תרצ"ג הוא היה צעיר ואף אחד לא מכיר אותו, כי כשהיה בוילנא מי הפיר אותו? רק כמה בודדים כמו רבי חיים עוזר ואחרים, אבל כשכא לכאן ראה שהשמש נשתפחה ומשנת תרמ"ט עושים "התר מכירה". החליט ואמר: אין דבר כזה, אני אחזיר את השמטה. ולאט לאט כל שמשו באים עוד חקלאים ושומרים את השמטה, והיום יש יותר מאלפים חקלאים שומרי שמטה כהלקחה, וגם הממשלה מכירה בזה. תארו לכם שלא היינו מכירים שמשו בכלל, ולכן החזון איש נלחם על זה. אבל הוא גם עשה קילות בעניני שמטה, כדי להקל על אנשים ששומרים, "אפשר לסמך ככה ואפשר לסמך ככה" (עיון בשו"ת בית נאמן ח"א חלק ענינים שונים סי' ר' אות ח'). אבל אחרים עושים כאילו שמטה איננה בעולם.

מרן הגאון רבי אלעזר מנחם מן שך זצ"ל

ואחרון אחרון חביבי, גי'ם ט"ו בחשון, הפטירה של הגאון רבי אלעזר מנחם מן שך, שהיה זקנו ראשי הישיבות, ובהשפעתו בנה ישיבות רבות והעמיד אותם על תילם, מה שהוא אומר - קדוש, ואף אחד לא חלק עליו. הרב שך היה בלי פשרות, והיה מדבר בקצרה מיוחדת. נאום אחד שעשה בתש"י ידוע ונקרס בשם "נאום השפנים", עשה רעש גדול. שאמר לרחוקים מהתורה: אתם אוכלים שפנים ואוכלים את כל הדברים הטמאים, אין לכם לא שבת ולא כפור, ולא טום דבר. במה אתם יהודים? והדברים האלה עשו רעש גדול בעולם (פי באו עתונאים מקל העולם). והוא בכתב ההשפעה שלו לא נתן ל"מערה" [מפלגת העבודה] לעבר [ולהקים ממשלה]. כי אמר שהמערה האלה כופרים, והלכוד יותר טוב מהם. והלכוד עבר. (גליון 280 מאות י"ב והאלה, וגליון 184 אותיות ח' - י"א, וגליון 87 אותיות ד' - כ"ג, וגליון 133 מאות ז' והאלה).

חידה

אי כאי

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.

תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21
 (חובה לציין שם וכתובת בצורה ברורה!).

נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב

פרס: 100 שקלים קדושים. מי מ'ה מרוז? שם של טובב. ויש אומרים שם של בן-אדם. הוסיף: חיים שום - בני ברק מתוך התמונה. רבנו הגדול מרן הגאון רבי יצחק יהודה טאר הדור רבי משה לוי זצ"ל.

הוסיף: מנשה אלשילי - רחובות

על הוסיף לעקוב אחרי הודעות הדואר. פרס שיחור, לא ישלח שוב.

בסתי החידות, יש להקפיד לומר את התשובה והפרטים (כולל שם, כתובת וטלפון) בצורה ברורה! הדעה שאינה ברורה כולה למערכת, לא תיכנס להגדרה.

מרן הגאון החזון איש זצ"ל
 ובסוף השבוע בטי' בחשון יש לנו את רבנו החזון איש. כשרצה לבא אליו בן גוריון [ראש הממשלה] אמרו לו: ראש הממשלה רוצה לבקר אותך, אמר להם: "הדלת פתוחה לכולם". בא השליח יצחק נבון לבן גוריון ואמר לו: תראה, הוא לא מכבד אותך, פי מישוהו אחר היה אומר לו: "ברוך הבא ברוך הבא ראש הממשלה", והוא לא אמר ככה, רק אמר:

זו תען במקום פלוני - עץ שם ותרנה צמאונך. והרב יהודה צדקה היה עני והיה צדיק והיה אמת. הוא ידע למשך אנשים שישמעו דברי תורה ושיהנו מהתורה וישלמו בניהם בלמוד תורה, הוא היה מושך אותם במקום ששנו, והיה אומר להם: תבואו לישיבת פרת יוסף, ולאט לאט הלך וסתדר ויהיה בסדר.